

Ελευθερία του πνεύματος; Ποια ελευθερία;

Του
Τάκη
Μιχαήλ

Σε εκδήλωση την Τρίτη 13.06.06 ο γ.γ. της Κ.Ε. του ΑΚΕΛ απένευσε βραβεία σε δύο πνευματικούς ανθρώπους της Κύπρου. Ένα βραβείο τιμής προς το πνεύμα από το χέρι του πνευματικού ανδρός, δόκτορα της Φιλοσοφίας κ. Χριστόφια έχει ξεχωριστή σημασία όπως θα είχε ένα βραβείο προς τιμή του ποδοσφαιρού από το χέρι του Πελέ. Τη Δευτέρα 5.6.06 σε μια άλλη εκδήλωση η Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου τίμησε τον δημοσιογράφο, λογοτέχνη και συγγραφέα Πανίκο Παιονίδη. Κύριος ομιλητής, ο πανεπιστημιακός κ. Μίμης Σοφοκλέους. Η συγκίνηση στα ύψη μετά και τον χαιρετισμό του Μίκη Θεοδωράκη. Θαυμάστηκε το όλο έργο του τιμώμενου, όπως και η άνεση λόγου και η πολυμάρθεια του ομιλητή. Προβληματίστηκε η κριτική σκέψη του κ. Σοφοκλέους, εκτιμήθηκε το ενδιαφέρον του, που μετατρέπονταν πολλές φορές σε θυμό, για την καταπίεση ανθρώπων του πνεύματος και ιδιαίτερα αυτών της Αριστεράς. Η όλη πορεία του Παιονίδη με βαθιές ριζές στις τάξεις της Αριστεράς, έδωσε την ευκαιρία στον ομιλητή να ασκήσει έντονη κριτική γενικά στις ηγεσίες των αριστερών κινημάτων και ιδιαίτερα της Κύπρου, για την πνευματική φασιστική καταπίεση που ασκείται σε βάρος των πνευματικών ανθρώπων της Αριστεράς. Μια ηγεσία που στην αδυναμία της να αξιολογήσει σωστά τους πνευματικούς ανθρώπους της Αριστεράς της Κύπρου τους υποβαθμίζει και τους εκδιώκει αφού πρώτα τους διαβάσει και λασπολογήσει εναντίον τους. Μια ηγεσία που προστατεύοντας τη δική της πνευματική γύμνια καλύπτει

τα πίσω από μια πορεία στην οποία η ίδια δεν έχει να επιδείξει κανένα πνευματικό έργο. Ζωντανό παράδειγμα αυτής της φασιστικής πνευματικής καταπίεσης είναι ο Παιονίδης. Σαν έμμισθος και πειθαρχημένος κομματικός που ήταν, δεν είχε γράψει ούτε ένα βιβλίο. Το μόνο έργο με το οποίο του επιτρεπόνταν να ασχολείται ήταν η παρακολούθηση του εράνου στον Κάτω Αμιάντο, η πορεία του κόμματος στα Τσιφλικούδια, η προσέλευση των μελών στη συνεδρίαση της Επισκοπής, σοβαρά δηλαδή πνευματικά καθήκοντα. Ένα από τα θύματα αυτής της φασιστικής μεταχείρισης, ο αείμνηστος Μιχαλάκης Χαμπή Μιχαηλίδη, ο Μιχαλάκης της ΕΔΟΝ, δόκτωρ Ιστορικών Επιστημών, μας περιέγραφε το μέγεθος της καταπίεσης "για να γράψεις και να δημοσιοποιήσεις δυο σκέψεις σου, δυο απλές γραμμές πρέπει να τις εγκρίνει πρώτα η επαγρύπνηση". Οι εγκέφαλοι δηλαδή του πνεύματος και του πολιτισμού.

Με την απελευθέρωσή του από τον πνευματικό φασισμό, και μέχρι σήμερα ο Παιονίδης έγραψε δώδεκα βιβλία και έτυχε βραβείων και επαίνων. Άλλα τόσα, και αυτή μετά την απελευθέρωσή της, έγραψε η σύντροφός του Έλλη, βραβευθείσα και αυτή.

Ενώ ο Παιονίδης στο εσωτερικό και στον κομματικό και ιδεολογικό του χώρο τύγγανε της απαξίωσης και της υπόσκαψης, στο εξωτερικό έχαιρε και χαίρει μεγάλης εκτίμησης από ανθρώπους του πνεύματος και με διεθνή ακτινοβολία, όπως ο Αραγκόν, ο Γιεφτουσένγκο, ο Ρίτσος, ο Μίκης Θεοδωράκης και άλλοι. Παραδείγματα όπως του Παιονίδη και της

Έλλης που απελευθερωμένοι από τον πνευματικό φασισμό μπόρεσαν να ξεδιπλώσουν τις πνευματικές και συγγραφικές τους ικανότητες και δυνατότητες μπορούν να αναφερθούν μεταξύ άλλων αυτά του Δίγκλη και το τελευταίο του βιβλίο "Πικρές Αλήθειες", του Κώστα Σοφοκλέους, του Λουκά Κακουλλή. Το περιεχόμενο της ομιλίας, ο τόνος και το θαυμαστό ύφος του πανεπιστημιακού κ. Σοφοκλέους ήταν ένας ύμνος στην ελευθερία του πνεύματος, στην ελευθερία της έκφρασης. Θα πρέπει να τη δώσει στη δημοσιότητα σαν ένα καλό βοήθημα ανάγνωσης και προβληματισμού.

Ακούγοντας τον πανεπιστημιακό, και εγκαταλείποντας τον χώρο, ήρθε στη σκέψη μας και ένας συνταγματολόγος. Προβληματιστήκαμε. Πόσο εύκολο είναι να υμνείς την ελευθερία του πνεύματος. Πόσο δύσκολο είναι να την προστατεύεις, να αγωνίζεσαι να την κερδίσεις όταν μάλιστα χρειάζεται να πληρώνεις γι' αυτήν σου την προσπάθεια.

Ο επαναστάτης υπέρ της ελευθερίας της γνώσης, αυτός που ξεγύμνωσε αυτούς τους καταπιεστές του πνεύματος, αυτός ο ίδιος πανεπιστημιακός πρότεινε και εργάστηκε υπέρ της εκλογής υποψηφίου βουλευτή αυτών των ηγετών που όπως ο ίδιος είπε, δολοφονούν την ελευθερία της σκέψης, της συγγραφής και της επιστήμης. Διαβάζοντας ένα άρθρο που υπογράφει ο Βασίλης Ρούβαλης ("Μην υπερεκτιμάτε τους διανοούμενους"), εμείς που το σχολικό μας δίπλωμα γράφει τρίτη γυμνασίου ανακουφιζόμαστε. Δεν είναι και μεγάλη δυστυχία αν δεν είσαι πανεπιστημιακός ή συνταγματολόγος.

ΔΠ1.3